

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 7

Klasa 7a

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
SEMESTR I				
* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację * omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia * czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z lirką * rozpoznaje pytanie retoryczne * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów * opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga * opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol * dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach * łączy postać z konkretnym wydarzeniem	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych * wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną * porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze * sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny * przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii * dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język) * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty * redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej * opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska) * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem * wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje * przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów

* opowiada o wydarzeniach * wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie * opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu * opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu) * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu * omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna * wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę * wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu * na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę” * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka * rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku * dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa * charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne * wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce * porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie * wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii * dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji * wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze * wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu * uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera * próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń * wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci * gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia * tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu * wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową * wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista * wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy * wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach * rozumie rozbieżności między mową i pisownią	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego * w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów * redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny * tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą * na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie * porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie * podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą * wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych * przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem) * wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich * zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie * tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta,	- przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy * przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę * przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5) * przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność * przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości * wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego * wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan * tworzy fragment „Księgi przysłów” * przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach * przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi * wypowiada się na temat poruszanej w tekście problematyki egzystencjalnej
--	---	--	---	---

* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdo-podobne, fantastyczne * dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu * omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie * opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel * dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi * omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugo-planowych * wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu	* zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu * wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu * zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu * dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka * podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów * wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie * dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu * analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne * wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń * analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych * wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * analizuje i interpretuje wiersz	* poprawia błędy we frazeologizmach * tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat * wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast * wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi * wskazuje związek między narodami - a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat * wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy * porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie” * interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego * wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień * omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru * wskazuje cechy literatury fantastyczno-naukowej * redaguje opis wybranej grafiki * redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia	- wykorzystując zaproponowane motywy * wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu * przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii * poprawia błędy w przysłowia * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów * wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego * redaguje notatkę interpretacyjną * przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne * przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu * redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową * wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę * wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy * wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomy-słów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości” * wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma * przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu * przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata” * przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk * redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich” * konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi * tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków * przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek * przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
---	---	--	--	--

* wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera * wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie * wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy * dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie * zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice * zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* konfrontuje treść wiersza z ilustracją * określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres” * zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularno-naukowego * opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski * stosuje reguły akcentowania wyrazów * rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy - oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną * gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej * wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia * wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu * opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny * przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym * porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło * w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką * charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera * tworzy zasady gry * tworzy słowny projekt wymarzonego domu * opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej * przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos * wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie * czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora * redaguje pracę na wybrany temat * wykonuje planszę i inne elementy gry * przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem * wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście * opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje * przygotowuje wystąpienie na wybrany temat * uzupełnia tekst we-dług własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu * dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów * wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi * przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego * przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja” * redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym * konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie * przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów * przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych * przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III * przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe) * redaguje pracę
---	---	---	---	--

* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterek, narratora * wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu * podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl * tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem * opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu * omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role * zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny * zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki * podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa * wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów * wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów * opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników * przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu * od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu * wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohatera * zna zasady tworzenia wywiadu * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności * tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez * porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc * ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki * stosuje poznane rodzaje formantów	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty * wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów * analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu * tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo * rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki- eksponatu w muzeum * przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny * tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów * wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki * analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa * opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa * do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę * interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych * omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem * wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka) * do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka * wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec” * wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej * wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży * wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym	- na temat stereotypów w reklamie * wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
--	---	---	--	--

* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu * omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę * przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego * zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania * przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat * zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady * wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady * opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła * tworzy argumenty do tematu rozprawki * omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego * opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* tworzy wyrazy po-chodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków * wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców * określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich * opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza * ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści * sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją * charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji * zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów * wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu * dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie * dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją * dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo * określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka * analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren * wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie * zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści * redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania * omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych * redaguje kartkę	* porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego * wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane * tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej * wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis * redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury * uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie * odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej * redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych * wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej” * podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu * wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych
--	---	--	---

* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji * określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny * omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych * określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy * dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i a-torów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania * redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu * analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie * wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich * opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny * wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów * opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście * tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności * wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat * gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	- z pamiętnika wybranego bohatera * rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach * opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki * sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania * opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów * interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci * interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem * wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny * analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć * wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru * komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami * porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami * tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?” * przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora * określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym * przeprowadza wywiad
---	--	---	---

		* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady * analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów * tworzy pytania dla rozmówcy		
SEMESTR II				
* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks * omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu * omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem * zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę * rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych * omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli * na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu * wyszukuje w dziele sztuki nawiązania * do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania * przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste * wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach * określa formy odmiennych części mowy	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego * formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu * analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania * analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie * omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cyserona * objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał * wyjaśnia jego sens * wyszukuje w tekście zdania pojedyncze	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru * przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego * sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek * wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka * wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego * przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.) * przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni * wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza * wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie * w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu * przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę) * w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cyserona * przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości * przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich * przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu * przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”

* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje * wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszom przedstawionym sytuacjom * określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania * analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem * omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza * omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne	* właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego * na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację * w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł * omawia ważne nie-językowe zachowania grzecznościowe * rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów * rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą * korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój * pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru * tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów * zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach * rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego	- i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy * sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji - i znaczenia ustawienia stołu * analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami * czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza * wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej * analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji * przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu * uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną * wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska	* redaguje opowiadanie na wybrany temat * wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania * przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU * pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne * rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat * przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka * tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad * uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów * bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam * podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk * wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”) * dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury * przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci * przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe * przygotowuje dowolną reklamę * wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika) * wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu * przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie * pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu * przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy * w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobata lub krytyka systemu wyrażona w wierszu) * przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
--	---	---	---	---

i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu * opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze * omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz * omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną * rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłów * omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu * omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz * omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami * omawia fragment tekstu	* redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru * wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów * tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu * tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego * przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy Fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu * określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia * określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłów * tworzy imiesłowy * porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia * wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych * omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe * wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wniosek dotyczący obu utworów Mickiewicza * tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii * określa nastrój ballady * wypowiada się na te-mat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu * redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia * określa formy imiesłówów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami * porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii * wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami * projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie * przygotowuje kilka stron pradawnej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki * bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłówów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami * określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem * ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów * tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym * redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie * wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę * w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię * redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji * wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu) * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry * przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycję i obyczaje regionu * przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie) * przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski) * prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza * przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce * redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy * porównuje fragment eposu Homera z Inwokacją pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu * podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów) * wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
---	--	--	---	---

* wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu * odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania * dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie * omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie * omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna * określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren * opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty * analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie * przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje * formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta * ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie * podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie * gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów * wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię * wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie * określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju * wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna * przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań stosując zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem * wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne * tworzy krzyżówkę sprawdzając wiadomości omawiane w rozdziale * wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury * nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki * wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu * podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju * tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych * redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz * przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem * ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych * wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów * pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów * przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
--	--	--	---	---

* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniając ich podział * omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu * przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz * omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia * omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi * przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić * wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem * opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz * wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu * uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem * porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne * odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci * ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestie i aluzję * zauważa związki frazeologiczne * charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki * wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka * wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedzin sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom * dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów interpunkcyjnych, językowych i graficznych w tekście * nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzi złożonych * określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych * wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie * omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów)	- do przeczytanych fragmentów tekstu - dotyczących roli i zachowania kobiety * wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie” * redaguje dialog zawierający sugestie lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach * redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza” * przygotowuje informacje na temat podróżników zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście * wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory
--	---	---	--

* omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety * wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst * dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów * charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze * opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia * rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady	* analizuje fragment dotyczący opisu przyrody * odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych * na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp. * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * rozpoznaje cechy prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu * interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka * na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu * przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz * wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi
--	--	--	---

	* podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych * redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale * interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście		
Zakres tematyczny jest propozycją realizacji zadań i może ulegać pewnym zmianom pod wpływem wynikających w trakcie roku problemów, spraw bieżących, zainteresowaniem uczniów daną tematyką. Realizacja podstawy programowej obejmuje również zajęcia poświęcone analizie i interpretacji lektur obowiązkowych i uzupełniających.				

Klasa 7b

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
SEMESTR I				
* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację * omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia * czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z lirką * rozpoznaje pytanie retoryczne * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów * opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga * opisuje najpiękniejsze miejsca na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol * dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach * łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych * wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną * porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze * sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania * porównuje zachowanie bohaterów	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny * przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii * dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język) * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty * redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb * przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej * opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska) * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem * wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje * przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy

* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie * opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu * opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu) * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu * omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna * wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę * wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu * na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę” * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku * dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa * charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne * wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce * porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie * wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii * dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji * wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze * wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu * uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera * próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń * wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci * gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia * tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu * wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową * wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista * wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy * wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach * rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów * redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny * tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą * na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie * porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie * podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą * wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych * przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem) * wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich * zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie * tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy * wykonuje stronę gazetki szkolnej	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę * przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5) * przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność * przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości * wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego * wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan * tworzy fragment „Księgi przysłów” * przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach * przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi * wypowiada się na temat poruszanej w tekście problematyki egzystencjalnej * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Błasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
---	---	---	---	--

* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdo-podobne, fantastyczne * dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu * omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie * opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel * dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi * omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugo-planowych * wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu * zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę * w dowolnym edytorze tekstu * dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka * podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów * wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie * dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu * analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne * wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń * analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych * wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją * określa problematykę utworu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat * wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast * wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi * wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat * wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy * porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie” * interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego * wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień * omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru * wskazuje cechy literatury fantastyczno-naukowej * redaguje opis wybranej grafiki * redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	- w dowolnym edytorze tekstu * przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii * poprawia błędy w przysłowia * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów * wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego * redaguje notatkę interpretacyjną * przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne * przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystując fragment Starego Testamentu * redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową * wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę * wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy * wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomy-słów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach * wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej	* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma * przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu * przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata” * przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk * redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich” * konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi * tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków * przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek * przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka” * konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
---	--	---	---	---

* wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera * wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie * wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy * dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie * zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice * zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres” * zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularno-naukowego * opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski * stosuje reguły akcentowania wyrazów * rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy * oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną * gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej * wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia * wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu * opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne * opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny * przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym * porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło * w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką * charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera * tworzy zasady gry * tworzy słowny projekt wymarzonego domu * opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy * do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos * wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie * czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora * redaguje pracę na wybrany temat * wykonuje planszę i inne elementy gry * przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem * wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście * opisuje ulubione miejsce lub pokój * z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje * przygotowuje wystąpienie na wybrany temat * uzupełnia tekst we-dług własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu * dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów * wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki * z dzieciństwa * opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego * przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja” * redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym * konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie * przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów * przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych * przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III * przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe) * redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
---	---	---	--	--

* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora * wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu * podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl * tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem * opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu * omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role * zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny * zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki * podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa * wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów * wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów * opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników * przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu * od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu * wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności * tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tezy oraz hipotezy * porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc * ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki * stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów * analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu * tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo * rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-eksponatu w muzeum * przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny * tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów * wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tezy tworzy argumenty * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki * analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie * uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę * interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych * omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem * wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka) * do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka * wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec” * wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej * wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży * wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego * wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane * tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard)	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
--	---	---	--	---

* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu * omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę * przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego * zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania * przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat * zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady * wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady * opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła * tworzy argumenty do tematu rozprawki * omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego * opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców * określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich * opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza * ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści * sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją * charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji * zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów * wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu * dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie * dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie * gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania * redaguje szczegółowy plan wydarzeń	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy * formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo * określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka * analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren * wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje Penelopę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie * zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści * redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania * omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych * redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera * rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej * wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis * redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury * uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie * odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej * redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych * wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej” * podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu * wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych * tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami * porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając
--	---	---	---

* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji * określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny * omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych * określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy * dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i a-torów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słownotwórstwa * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* przedstawia głównych bohaterów tekstu * analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie * wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich * opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny * wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów * opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście * tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności * wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów * wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat * gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki * sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania * opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów * interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci * interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem * wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny * analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć * wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru * komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego * analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich	- uwagę na relacje panujące między członkami * tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?” * przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora * określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym * przeprowadza wywiad	
--	---	--	--	--

		* rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady * analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów * tworzy pytania dla rozmówcy		
SEMESTR II				
* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks * omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu * omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem * zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę * rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego * prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych * omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli * na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu * wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania * przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste * wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach * określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego * formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu * analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania * analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie * omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cyncerona * objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał - i wyjaśnia jego sens * wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy * sporządza kodeks rycerza	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru * przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego * sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek * wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka * wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego * przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.) * przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni * wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza * wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat * wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie * w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu * przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kiesłowskiego prezentujących omawianą tematykę) * w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cyncerona * przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości * przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich * przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu * przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie” * prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)

* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszom przedstawionym sytuacjom * określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania * analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem * omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza * omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu * opowiada treść ballady	* na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację * w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł * omawia ważne nie-językowe zachowania grzecznościowe * rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów * rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą * korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój * pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru * tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów * zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach * rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji * i znaczenia ustawienia stołu * analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami * czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza * wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej * analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji * przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu * uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną * wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych * omawia ciekawe przykłady reklam	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU * pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne * rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat * przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka * tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) * odpowiedni do poznanych zasad * uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów * bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam * podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk * wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych) * tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury * przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci * przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe * przygotowuje dowolną reklamę * wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika) * wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu * przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie * pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu * przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy * w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażona w wierszu) * przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku * wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię * redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
--	---	---	--	---

* zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze * omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz * omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną * rozpoznaje czasownik w formie osobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów * omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu * omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz * omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami * omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów * określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów * tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu * tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego * przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy Fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu * określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia * określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowy * porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia * wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze * analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe * wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wniosek dotyczący obu utworów Mickiewicza * tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii * określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu * redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia * określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie * z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami * porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy * ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami * projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie * przygotowuje kilka stron prawniczej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki * bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami * określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem * ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów * tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym * redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie * wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę * w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie * bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu) * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry * przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu * przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie) * przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski) * prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza * przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce * redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy * porównuje fragment eposu Homera z Inwokacją pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu * podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów) * wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli * przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów * pisze list otwarty,
--	---	--	---	---

* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania * dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie * omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie * omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna * określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren * opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza * omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie * przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje * formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta * ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie * podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie * gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej * omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię * wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie * określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju * wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna * przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem * wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania * ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki * wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury * nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki * wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu * podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju * tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych * redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz * przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem * ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych * wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu * dotyczących roli i zachowania kobiety	w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów * przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
--	--	---	---	--

* wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniając ich podział * omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu * przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz * omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia * omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi * przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera * wymienia jego cechy * opisuje obraz * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem * opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz * wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu * uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem * porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne * odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci * ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne * charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	- na kształtowanie tożsamości człowieka * wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedziny sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom * dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów interpunkcyjnych, językowych i graficznych w tekście * nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych * określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych * wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie * omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody * odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie” * redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach * redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza” * przygotowuje informacje na temat podróżników zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście * wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory * dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka
---	---	--	--

* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety * wymienia najważniej-sze informacje z prze-czytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst * dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów * charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze * opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia * rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych * na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp. * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * rozpoznaje cechy prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu * interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa * porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	* na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu * przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz * wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
---	--	--	--	--

		* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale * interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście		
Zakres tematyczny jest propozycją realizacji zadań i może ulegać pewnym zmianom pod wpływem wynikających w trakcie roku problemów, spraw bieżących, zainteresowaniem uczniów daną tematyką. Realizacja podstawy programowej obejmuje również zajęcia poświęcone analizie i interpretacji lektur obowiązkowych i uzupełniających.				